

The Crescent Cigarette Company Croydon Cigarettes

Midden negentiende eeuw vestigden de Amerikaan Adolphe Mignot en zijn Nederlandse zwager Anthon de Block een tabaksfabriek in het dorp Hildrop Crescent in Greater London en een sigarenfabriekje bij Eindhoven. In 1911 begonnen Mignot & De Block in Eindhoven met de productie van sigaretten onder de naam The Crescent Cigarette Company. Vóór de Tweede Wereldoorlog werden Egyptische sigaretten met het merk Crescent gemaakt. Na de oorlog ging Crescent net als vele andere bedrijven over op de snel populair geworden virginia sigaretten van Amerikaanse tabak. Daarvoor werd het merk Croydon geïntroduceerd, genoemd naar het nabijgelegen vliegveld Croydon, de eerste nationale luchthaven van Engeland. De afkomst van dit merk werd duidelijk weerspiegeld in de reclame-uitingen.

Crescent begon in 1954 in navolging van sigarettenfabrikant Van Kerckhof met plaatjes op de binnenschuif van de sigarettendoosjes. Dit werd in 1955 door moederbedrijf United Tobacco Agencies vervolgd met de razend populaire autoplaatjes bij het merk Full Speed (zie bij United Tobacco). Logischerwijs werden in de Croydon doosjes vliegtuigplaatjes gevoegd. Kleurenfoto's van vliegtuigen waren kort na de oorlog niet te krijgen, daarom werden deze plaatjes geschilderd door de reclametekenaar Pieter Compaan, die als modellen foto's, folders en ontwerptekeningen gebruikte. Een opmerkelijke prestatie. Crescent bracht in 1954 snel na elkaar drie series van 64 plaatjes uit, met bij elke serie een oblong "plakboekje" met alleen onderschriften bij de plaatjes.

In oktober 1955 werd begonnen aan een nieuwe serie, die was gewijd aan de KLM en die bestond uit ingekleurde zwart-wit foto's die door de KLM zelf geleverd werden. Daarbij werd een groot oblong album met spiraalbinding gemaakt met uitvoerige tekst, naar het model van de Full Speed albums. De tekst is geschreven door de voormalige secretaris van de N.V. KLM, Mr. Henrik Scholte, die in de twee jaren daarvoor ook twee kleine vliegerijalbums schreef voor Van Dijk.

In 1958 werd vervolgd met de serie "De Luchtvaart in Amerika", met geschilderde vliegtuigenplaatjes en een gelijksoortig kleiner album zoals de eerste drie series. In de loop van dat jaar viel echter het doek voor Croydon. Het merk Croydon werd van de markt gehaald en de uitgifte van de albums werd gestaakt. Daardoor is dit laatste album zeldzaam gebleven.

CRES01 - 03
Croydon Vliegtuigserie Deel I – III

Crescent Cigarette Company Eindhoven, 1954.

De drie albumpjes hebben dezelfde uitvoering: Oblong, 22,5 x 16,7 cm, geniet met slappe kaft. 16 ongenummerde pagina's. 64 plaatjes om op te plakken, 4 per pagina in een vierkant. Alleen onderschriften bij de plaatjes.

De plaatjes van stijf karton waren afgebeeld op de binnenschuif van de sigarettendoosjes en moesten worden uitgeknipt. Dit was in 1951 bedacht door sigarettenfabrikant Van Kerckhof in Amsterdam voor zijn Olympische album Helsinki 1952.

Elk boekje heeft op de binnenkant van het voorplat een voorwoord. Deel I en II hebben op de binnenzijde van het achterplat de reclameafbeelding met het sigarettendoosje zoals op de pagina hiervoor is afgebeeld en op de achterkant de tekst Croydon Virginia Cigarettes. Bij deel III staat de reclameafbeelding op de achterkant en staat op de binnenzijde van het achterplat een alfabetische inhoudsopgave van alleen dit deel.

Elk deel bevat 64 plaatjes en alle plaatjes zijn doorgenummerd 1 – 192. De niet gesigioneerde plaatjes zijn realistisch in de vlucht geschilderd door de reclameteenaar Pieter Compaan.

Deel I geeft een ongeordend overzicht: de ballon van Montgolfier, een zeppelin, tweedekkers, helikopters, propeller- en straaljachtvliegtuigen en een enkel passagierstoestel.

Deel II geeft de moderne vliegtuigen, beginnend met twee zweefvliegtuigen, dan propellertoestellen voor divers gebruik, vanaf plaatje 81 ook straaltoestellen en vanaf plaatje 98 ook transport- en passagierstoestellen. Het boekje eindigt met twee bommenwerpers.

Deel III geeft de nieuwste vliegtuigen en straalverkeersvliegtuigen die in ontwikkeling zijn, snelle straaljagers, onbemande bommenwerpers en geleide projectielen.

Dezelfde soort geschilderde plaatjes zijn te vinden in het vijfde en laatste album van Croydon, "De luchtvaart in Amerika".

De Lockheed Super Constellation waarvan een doorsnedetekening de achterkant van het volgende album siert, is in volle vlucht afgebeeld op plaatje 13, hier netjes afgeknipt met witte rand.

LOCKHEED (U.S.A.)

Super Constellation

Spanwijdte 37,45 M. Lengte 34,62 M.

Max. snelheid 495 Km. Per uur. Plafond 6000 M.

Motoren: 4 Wright C 18 – DA 1 Turbo Cyclone

VERKEERSVLIEGTUIG

CRES04

Onze KLM – Het verhaal van zijn vliegers, vliegtuigen en vluchten

Onze KLM. Het verhaal van vliegers, vliegtuigen en vluchten. Samengesteld en geschreven door Mr. Henrik Scholte. Croydon cigarettes, Crescent Cigarette Company, Eindhoven. (oktober 1955)

52 genummerde pagina's geteld vanaf het titelblad met 96 ingekleurde fotokaartjes om in te plakken naast of onder de tekst.

Prijs: fl. 1,95.

Kenmerken

Oblong album van groot kwarto formaat (31 x 24,5 cm) gebonden met een spiraal, zoals de Full Speed albums. Op de witte achterkant is een grote doorsnedetekening van een Super Constellation afgebeeld. Op de binnenzijde van het voorplat is een wereldkaart met het intercontinentale luchtnet van de KLM afgebeeld, en op de binnenzijde van het achterplat het Europese luchtnet. Voorin zit een toegevoegd titelblad van glanzend papier met twee foto's op de achterkant. Op pagina 3 staat het voorwoord van de toenmalige directeur I.A. Aler. Op de laatste pagina is een inhoudsopgave opgenomen.

De tekst, die begint op pagina 4, is opgedeeld in 12 hoofdstukken. Elk hoofdstuk begint met twee pagina's opgedeeld in twee tekstkolommen, met op elke pagina 1 plaatje. De andere bladen zijn soms ook in twee kolommen met plaatjes eronder of in de kolommen, maar de meeste bladen hebben drie plaatjes langs de rechterkant van het blad die met de tekstblokken ernaast als tweede kolom fungeren. Voor of onder elk plaatje staat een zelfstandig stuk tekst. Daarnaast wordt in de tekst naar de plaatjes verwezen.

De plaatjes zijn ingekleurde zwart-wit foto's, wat vaak een onecht effect geeft. Het inkleuren is echter wel zeer zorgvuldig gebeurd. Het formaat van de schoongeknipte afbeelding is 75 x 55 mm. Achterop de plaatjes staat de naam van het album, het nummer van het plaatje en een regel tekst die losstaat van de tekst die in het album bij het plaatje staat. De plaatjes zijn genummerd 1 – 96.

Inhoud

De enthousiaste tekst van de bekende publicist Henrik Scholte is uitvoerig en beslaat veel meer ruimte dan de plaatjes. Het boek begint met een breed inleidend hoofdstuk dat beoogt de lezer te interesseren voor een baan als vliegenier. Het tweede hoofdstuk behandelt uitgebreid hoe je vlieger kunt worden en in het derde hoofdstuk worden de rangen behandeld. Het vierde hoofdstuk behandelt het werk rondom de vliegtuigen en het vijfde hoofdstuk de organisatie van de KLM. Hoofdstuk 6 behandelt het vliegen zelf. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de luchtvloot van de KLM. Hoofdstuk 8 behandelt het gebeuren in de hangars. Hoofdstuk 9 geeft een uitvoerig overzicht van (het oude) Schiphol. In hoofdstuk 10 wordt het reilen en zeilen van deze "wereldluchthaven" behandeld. Hoofdstuk 11

geeft beknopt de geschiedenis van de KLM tussen de twee wereldoorlogen en het laatste hoofdstuk de "herrijzenis" na de Tweede Wereldoorlog.

Hoofdstuk II "Hoe kan ik een vlieger worden" begint met dit plaatje dat ver van de echte luchtvaart af lijkt te staan. Maar Scholte vertelt verderop dat aanleg en enthousiasme – liefst als jongen al – nodig zijn, daarom is het belangrijk als jongen al actief lid te worden van een modellenclub.

CRES05

De luchtvaart in Amerika

De luchtvaart in Amerika. Een verzameling van 96 vliegtuigtypen van de Amerikaanse luchtmacht. Geselecteerd door A.P. de Jong. Kleurenplaten getekend door P. Compaan. Crescent Cigarette Company, Eindhoven (1958)

28 pagina's met 96 plaatjes om op te plakken.

Prijs f 0,50

In vervolgdrukken is aan de binnenkant van de omslag een erratum geplakt, waarin vermeld is dat de afbeelding die gebruikt was op plaatje 80 in werkelijkheid plaatje 79 was, zie de afbeeldingen hieronder.

Kenmerken

Dit album komt overeen met de drie deeltjes Croydon Vliegtuigserie, maar is iets groter en dikker en bevat meer informatie. Slap album van 24,5 x 19 cm met 4 plaatjes met onderschriften per pagina in een vierkant. De afbeelding op de omslag is plaatje 16 uitvergroot. Op de witte achterkant staat alleen het Croydon embleem.

De plaatjespagina's worden voorafgegaan door een titelblad, een pagina inleiding en een pagina verklaringen van de naamgeving en typeaanduiding, en achterin gevolgd door een overbodige lijst van de vliegtuigen.

De afmetingen van de afbeeldingen op de plaatjes variëren zoals op onderstaande scans te zien is, van circa 71 x 51 mm tot 75 x 55 mm. Netjes afgeknipt met ruime witrand zijn de afmetingen van een plaatje ongeveer 80 x 60 mm.

Op de achterkant van de plaatjes is vermeld Nieuwe serie „DE LUCHTVAART IN AMERIKA”, en het nummer van het plaatje. Daaronder is de beschrijving van het vliegtuig afgedrukt zoals in het album bij het plaatje staat, met iets meer gegevens dan in de vliegtuigserie boekjes.

Op het titelblad is vermeld dat het gaat om 96 vliegtuigtypen van de Amerikaanse luchtmacht, er zijn echter ook civiele toestellen bij. Het album bevat 7 groepen: jachtvliegtuigen (1-29), aanvalsvliegtuigen (30-38), bommenwerpers (39-53), lesvliegtuigen (54-61), verkeersvliegtuigen (62-73), militaire transportvliegtuigen (74-86) en vliegboten (87-96).

Plaatje 80 is aanvankelijk gedrukt met de de afbeelding van plaatje 79, zoals het bovenste plaatje hiernaast. Er is een nieuwe druk gemaakt met de juiste afbeelding, zoals het onderste plaatje. Met een sterretje achter het nummer is aangegeven dat dit de gecorrigeerde versie is.

C-99 (U.S.A)

Fabriek: Convair

Spanwijdte: 70,1 m. Lengte: 55,66 m.

Hoogte: 17,54 m. Bemanning: 5-8 + 400 man

Tot. Gewicht: 119.250 kg. Max. snelheid: 480 km/u

Vliegbereik: 12.800 km. Plafond: 9150 m.

Motoren: 6 Pratt en Whitney R-4360 van 3000 pk.

Functie:

TRANSPORTVLIETUIG